

Sivistystoimiala

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Sivistystoimialan vuoden 2024 talousarvion toimintakate oli -80,4 milj. euroa. Talousarvioon tehtiin vuoden 2024 aikana talousarviomuutoksia yhteensä n. +1,0 milj. euroa eli sivistystoimialan vuoden 2024 muutettu talousarvio oli -81,4 milj. euroa. Talousarviomuutokset koskivat talouden sopeuttamistoimia 1.8.2024 alkaen sekä määrärahamuutoksia pääosin toimintakuluihin.

Sivistystoimialan toimintakate alitti talousarvion n. 1,1 milj. euroa ja tilikauden tulos poistojen jälkeen oli n. 1,1 milj. alle talousarvion. Tilinpäätöksen mukainen toimintakate toteuma oli -80,3 milj. euroa ja tilikauden tulos -81,2 milj. euroa. Toimintakate toteutui perusopetuksessa 98,8 %, varhaiskasvatuksessa 98,2 %, kulttuuri- ja nuorisopalveluissa 99,4 % ja sivistystoimen hallinnossa 93,8 %. Toimialan toimintakate kasvoi maltillisesti edellisestä vuodesta, 1,6 %. Perusopetuksen osuus toimintakatteesta on 51 %, varhaiskasvatuksen 34 %, kulttuuri- ja nuorisopalveluiden 14 % ja hallinnon 1 %.

Toimintatuottoja kertyi n. 5,1 milj. euroa ja toteutuivat n. 0,788 milj. euroa talousarviota paremmin. Toimintatuottoja kasvatti mm. arvioitua suuremmat kotikuntakorvaustulot ja hanketulot. Vuoteen 2023 verrattuna toimintatuotot olivat 15,2 % pienemmät. Merkittävin lasku edelliseen vuoteen oli hanketuloissa.

Toimintakulut yhteensä olivat n. 85,5 milj. euroa ja toteutuivat n. 0,314 milj. euroa talousarviota pienempinä. Henkilöstökuluihin tehdyt määrärahalisäykset pitivät kulut talousarviossa. Muut kuluerät, kuten palvelujen ostot, aine- ja tarvikeostot sekä avustusmenot toteutuivat talousarviota pienempinä ja muissa toimintakuluissa budjetti ylittyi. Aine- ja tarvikeostoissa mm. kalustokustannukset ja avustusmenoissa lasten kotihoidontuen sekä hoitorahan kustannukset olivat arvioitua pienemmät. Palvelujen ostoissa mm. varhaiskasvatuksen palvelusetelikulut toteutuivat merkittävästi talousarviota pienempänä, mutta talousarvion ylitystä tuli mm. työvoimanvuokraus-, ravitsemispalvelu-, kotikuntakorvaus- ja työterveyshuollon kuluissa. Muissa toimintakuluissa talousarvio ylittyi tila-, kone- ja laitevuokrien osalta. Toimintakuluissa kasvu edelliseen vuoteen oli 0,4 %.

Poistoja kertyi n. 0,720 milj. euroa ja käyttöomaisuutta alaskirjattiin n. 0,149 milj. euroa. Investointimenot vuonna 2024 kohdistui kirjaston automaattien ja huplettien hankintaan, yhteensä n. 34 t euroa.

Sivistystoimialan hallinto

Sivistystoimialan hallinnon vuosi on toteutunut suunnitelman mukaisesti. Kaupunki on osallistunut Oulu2026 kulttuuripääkaupunkivuoteen liittyvään Yhdenvertainen Oulu 2026 -hankkeeseen. Matalan kynnyksen palvelutarjotin ja harrasteseteli lakkautettiin 1.8.2024 alkaen osana sopeuttamisohjelmaa.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuspaikkojen määrä suhteessa palveluiden kysyntään on ollut tiukkaa koko vuoden 2024. Kunnallisessa päiväkotitoiminnassa on perustettu tilapäisiä lisäryhmiä, jotta lakisääteinen toiminta on saatu toteutettua. Tämä on tarkoittanut myös lisähenkilöstön palkkaamista. Varhaiskasvatustien mukaisen kolmitasoisien tuen järjestämisen velvoite on lisännyt erityisvarhaiskasvatuksen henkilöstön resurssitarvetta eli päiväkotiryhmiin on palkattu lisähenkilöstöä, mm. lastenhoitajia ja erityisavustajia. Kansainvälisten asiakkaiden määrän kasvu on lisännyt henkilöstön täydennyskoulutusten tarvetta ja lisäksi avustaja- ja tulkkauspalveluiden käyttö on kasvanut.

Arvioiduista riskeistä vuonna 2024 toteutui rekrytointiin liittyvä riski, koska kaikkiin tehtäviin ei saatu rekrytoitua kelpoisia henkilöitä. Kelpoisen henkilöstön saatavuudessa on ollut paljon haasteita erityisesti varhaiskasvatuksen opettajien ja varhaiskasvatuksen erityisopettajien kohdalla. Varhaiskasvatuksen opettajatehtäviä hakeneista vain 25 % ja varhaiskasvatuksen erityisopettajatehtäviä hakeneista vain 36,4 % täytti varhaiskasvatustien mukaiset henkilöstön kelpoisuusehdot. Tästä johtuen päiväkotiryhmissä on työskennellyt paljon ei kelpoisia työntekijöitä. Henkilöstön työhyvinvoinnin näkökulmasta työarkea on kuormittanut erityisesti henkilöstön lisääntyneistä poissaoloista johtuvat jatkuvat muutokset ja kelpoisten sijaisten saatavuushaasteet. Päiväkotien johtajuus uudistus (hallinnolliset päiväkotien johtajat ja yksikkökohtaiset apulaisjohtajat) toteutettiin 1.8.2024 alkaen.

Yksityisessä varhaiskasvatuksessa tapahtuneet muutokset ovat luoneet epävarmuustekijöitä varhaiskasvatuksen toimintaan ja palveluiden järjestämiseen. Keväällä 2024 yksi yksityinen palveluntuottaja lopetti toimintansa. Tämän lisäksi yhdellä yksityisellä palveluntuottajalla on ollut syksyllä haasteita saada käytössään olevat varhaiskasvatuspaikat täytettyä, mikä on lisännyt painetta kunnalliseen varhaiskasvatukseen ja vaikuttanut siihen, että kunnallisen varhaiskasvatuksen tilapäisiä lisäryhmiä ei ole voitu lakkauttaa sopeuttamissuunnitelman mukaisesti.

Perusopetus

Perusopetuksessa erityiset painopistealueet ovat olleet oppilaitosturvallisuus ja hyvinvointi. Edellä mainituista huolehtiminen on koskenut sekä oppilaita että henkilökuntaa. Vuonna 2025 voimaantulevaan oppimisen tuen uudistukseen sekä palveluverkon muutoksiin valmistauduttiin mahdollisimman hyvällä ennakkosuunnittelulla. Koko perusopetuksen osalta jatkettiin käytänteiden yhtenäistämistä huomioiden sidosryhmien osallisuus mahdollisuuksien ja tarpeen mukaan. Oppilaiden poissaolojen määrä oli edelleen runsasta. Tuen tarve kasvoi edelleen huolimatta oppilasmäärän vähenemisestä. Tukitoimina tarjottiin mm. tehostettua oppilaanohjausta (Tuki-opo) sekä konsultatiivista sairaalaopetusta ja hankkeella yhteisöohjaajapalveluita. Lisäksi perusopetuksessa työskenteli hankerahoituksella erityisopettajia sekä resurssi- ja samanaikaisopettajia. Valmistavaa opetusta järjestettiin kymmenessä ryhmässä. Yleisopetukseen integroitiin merkittävä määrä S2-oppilaita valmistavasta opetuksesta. Kelpoisen henkilöstön saatavuus oli haastavaa. Luokanopettajien ja osittain aineenopettajien saatavuus oli vielä hyvä. Erityisopetuksen kelpoisen henkilöstön saatavuus oli erittäin haastavaa. Arvioiduista riskeistä on vuonna 2024 toteutunut rekrytointiin liittyvä riski, koska kaikkiin tehtäviin ei saatu rekrytoitua kelpoisia henkilöitä. Materiaali- ja käyttökustannusten noususta johtuen oppilaskohtainen rahoitus ei kattanut toimintamenoja. Riskien arvioinnissa riskiluku tältä osin kasvoi.

Teppanan koulu lakkautettiin 1.8.2024 sopeuttamissuunnitelman mukaisesti. Oppilaat siirtyivät Nakertajaan, Kätönlahteen, Seminaariin ja Keskuskouluun.

Kulttuuri- ja nuorisopalvelut

Kulttuuripalveluissa on tehty vuosina 2023-2024 laajaa yhteisöllistä Kulttuuri-Kajaani-kehittämistyötä, jonka yhtenä lopputuloksena valmistui Kajaanin kulttuuriohjelma vuosille 2025-2030.

Kirjasto

Tilastollisesti vuosi oli hyvin identtinen edellisen kanssa: fyysisiä lainoja kirjastoissa tuli 525 879 kpl eli 0,1 % kasvua edellisvuoteen. Kirjalainaus jatkoi kuitenkin jälleen kasvua ja erityisesti lasten ja nuorten palveluihin tehdyt panostukset kantoivat hedelmää, sillä lasten kirjallisuuden lainaus nousi viisi prosenttia. Fyysisiä käyntejä tuli 238 348 eli 4,6 % kasvua edellisvuoteen verrattuna.

Vuoden aikana alustettiin Kajaanin liittyminen valtakunnalliseen E-kirjastoon tulevan vuoden alusta sekä aloitettiin Oktetti soimaan -hanke, jossa Sotkamo liittyy Kainet-kirjastoihin. Kirjastopolkuun tuotiin mukaan varhaiskasvatus ja kirjastoihin lanseerattiin lainattavia liikuntavälineitä valtuustaloitteen myötä. Investointirahoilla edistettiin kirjastojen automatisaatiota lainausautomaateilla sekä hankittiin Hubbletteja e-aineistojen sekä e-palvelujen käyttöön.

Varattaviin tiloihin tuli yhteensä 1 622 varausta, mikä vastasi edellisvuoden käyttöä. Lisäksi pääkirjaston vapaasti käytettävässä Konttaamo-tilassa oli 7 451 kävijää eli 31 % kasvu. Kokoelman suhteen valmistautuminen pääkirjaston peruskorjaukseen eteni suunnitellusti ja poistoja tehtiin 18 153 kpl eli kokoelma pieneni noin 5 %.

Kainuun Museo

Näyttelytoiminta toteutui suunnitellusti ja museo teki toisen perättäisen vuoden kävijäennätyksen. Nyt kävijöitä oli 10 852. Asiakaspalautteissa tyytyväisyys näyttelyihin ja museokäyntiin oli edelleen korkea. Noin 90 % asiakaspalautteen vastaajista on ilmaissut, että museokäynti on lisännyt heidän hyvinvointiaan. Kokoelmien kartuntaa rajoitettiin, koska resursseja kohdistettiin esinekokoelman uudelleen järjestelyyn kokoelmatiloissa. Museolla oli myös valtionvarainministeriön avustama hanke kulttuuriympäristötiedon digitoinnin edistämiseksi ja se päättyi elokuussa. Alueellisena vastuumuseona museo on huolehtinut alueellisista viranomaistehtävistä ja museoalan kehittämistehtävistä suunnitelmien mukaisesti.

Taidemuseo

Toiminta toteutui suunnitelman mukaisesti sekä yleisötyön että talouden osalta. Kävijöitä oli 9505 ja asiakastyytyväisyys kyselyissä korkealla tasolla. Saavutettavuustyötä kehitettiin Yhdenvertainen Oulu 2026 -hankkeen kanssa luomalla suunnitelmaan uudet toimenpiteet vuosille 2024-2026, mukaan kirjattiin useita uusia avauksia. Yhteistyötä Kainuun Museon kanssa tiivistettiin mm. kehittämällä uutta osallisuuden toimintamallia. Niilo Hyttisen kokoelmateoksista tuotettiin Kustannusosakeyhtiö Parvsin kanssa julkaisu, joka nosti esiin uusia näkökulmia valtakunnallisesti tunnetun taiteilija tuotantoon. Taidemuseo sai työstään runsaasti positiivista julkisuutta tiedotusvälineissä. Vuoden lopussa museo vastaanotti arvokkaan lahjoituksen taiteilija Mayumi Niiranen-Hisatomilta.

Kansalaisopisto

Vapaan sivistystyön rahoitukseen kohdistui hallitusohjelman mukainen leikkaus 1.1.2024 alkaen, ja Kaukametsän opistolle myönnetty valtionosuustuntimäärä vuonna 2024 oli noin 13 % aiempaa pienempi. Kaukametsän opistolle myönnettiin 9 777 valtionosuustuntia avoimeen kansalaisopisto-opetukseen ja 1 448 valtionosuustuntia aikuisten luku- ja kirjoitustaidottomien maahanmuuttajien lukutaitokoulutukseen. Opetusta toteutui vuonna 2024 avoimessa kansalaisopisto-opetuksessa 9 778 tuntia ja lukutaitokoulutuksessa 1 448 tuntia. Kaukametsän opiston netto-opiskelijamäärä oli 3 839 opiskelijaa vuonna 2024. Monet opiskelijoista osallistuivat vuoden aikana useammalle kurssille. Maksuttomia yleisöluentoja järjestettiin 32 kpl, joissa osallistujia oli yhteensä 1 515. Luennoista suuri osa järjestettiin yhdessä erilaisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Lisäksi Kaukametsän opisto järjesti tilauskursseja maksupalvelutoimintana.

Kaukametsän opiston Erasmus+-hanke "Aikuinen oppijana monikulttuurisessa ympäristössä" toteutui onnistuneesti vuoden 2024 aikana, ja opiskelijoiden, opettajien ja hallintohenkilöstön opinto- ja job shadowing -matkoja toteutettiin Erasmus+ -rahoituksella kuusi kappaletta. Opetushallitus myönsi Kaukametsän opistolle vapaan sivistystyön opintotietoliavustusta 13 400 €. Avustus käytettiin tiettyjen kohderyhmien (maahanmuuttajat, työttömät, eläkkeellä olevat, peruskoulun jälkeistä koulutusta vailla olevat, oppimisvaikeuksia kokevat) kurssimaksujen alentamiseen. Lisäksi Kaukametsän opisto sai Opetushallituksen myöntämää vapaan sivistystyön laatu- ja kehittämisavustusta "Aktiiviseksi kansalaiseksi kestävä elämäntavan koulutusten avulla" -hankkeelle 48 577 €. Hanke alkoi syksyllä 2024. Kaukametsän opisto osallistui harrastustoiminnan järjestäjänä Suomen harrastamisen malliin.

Joustava perusopetus toimi Kaukametsän opiston tiloissa.

Musiikkiopisto

Kainuun musiikkiopiston laajan oppiainevalikoiman piirissä opiskeli vuoden aikana 988 oppilasta. Kajaanin lisäksi opetusta annettiin Hyrynsalmella, Paltamossa, Puolangalla, Ristijärvellä, Suomussalmella ja Vaalassa. Opetusta järjestettiin myös Otanmäessä. Opetustunteja pidettiin yhteensä 24 043. Musiikkiopistolla on kiinteä valtionosuustuntimäärä 24 034 tuntia vuodessa (2 147 198 € vuonna 2024). Kainuun musiikkiopisto järjesti 86 kpl musiikki- ja tanssitapahtumia, joissa yleisöä kävi yhteensä 6 370 henkilöä ja esiintyjiä oli 1 649.

Kainuun musiikkiopisto aloitti teatteriopetuksen yhteistyössä Vaara-kollektiivin ja Seminaarin Taidekampus -hankkeen kanssa syyslukukaudella 2024 yhdellä 12-15-vuotiaiden ryhmällä.

Avainhenkilöiden pitkät poissaolot aiheuttivat sijaiskustannuksia ja lukukausimaksupalautuksia sekä kuormittivat muuta henkilöstöä. Rekrytoinnit toteutuivat suunnitellusti.

Kainuun lasten- ja nuorten kulttuurikeskus Kulttura, Teppanan päiväkodin eskariryhmä ja kaksi valmistavan opetuksen luokkaa toimivat musiikkiopiston tiloissa.

Kulttuuri- ja kongressipalvelut

Konserttien ja tapahtumien toteutuminen oli vuoden 2024 aikana vilkasta. Sen sijaan kokousten määrä väheni 33% vuodesta 2023. Yleisötapahtumien kävijämäärä oli yhteensä 43 244. Kokonaiskävijämäärä kasvoi vuodesta 2023 noin

15 %. Kokouspalveluiden markkinointitoimia suunniteltiin kokousten lisäämiseksi, mutta niiden toteuttamiseen ei ole ollut henkilöresursseja. Sama koskee ohjelmatoimistoille suunnattua markkinointia. Haasteita kokousmarkkinointiin lisäsi syksystä alkaen se, että kaikki kokousmyynnissä olevat ryhmätyötilat olivat vuokrattuna varhaiskasvatukselle ja perusopetukselle.

Kaukametsässä toteutettiin esteettömyyskartoitus musiikkiopiston ja Kaukametsän salin osalta. Esteettömyyttä parannetaan kartoitusraportin pohjalta mm. saliremontin yhteydessä keväällä 2025.

Tuotantotiimin henkilöstön vaihdokset heijastuivat siihen, että perustoimintaa pidettiin yllä, mutta uusia avauksia ei tehty suunnitellussa mittakaavassa. Vakituinen tapahtumakoordinaattori aloitti elokuun alussa.

Kajaani tanssii -tapahtuma toteutui suunnitellusti 31.1.-4.2.2024. Edellisestä vuodesta poiketen tapahtumaa järjestämässä olivat kaikki Kajaanin keskeiset tanssitoimijat. Barokki soi -tapahtuma toteutettiin yhteistyössä Barokki soi ry:n kanssa 26.-28.4.2024. Kajaanin Runoviikko -tapahtuma toteutui suunnitellusti 3.-7.7.2024. Tapahtuman kävijämäärä kasvoi hiukan edellisestä vuodesta, samoin lipputulot. Uutena avauksena toteutettiin festaripäivä yhteistyössä Kajaani Fest Live -tapahtuman kanssa. Runoviikko aloitti Oulu2026 kulttuurisäätiön rahoittaman hankkeen toteuttamisen. Hanke kestää vuoteen 2026 saakka.

Teatteri

Kajaanin kaupunginteatteri esitti kaikkiaan 222 esitystä vuoden 2024 aikana. Näistä Teatteritalossa 59, Sissilinnassa 63 ja kiertueella 100. Katsojia esityksillä oli yhteensä 17347, joka on 1457 enemmän kuin edellisellä kaudella. Teatterin vuoden suurin ponnistus oli alkuvuoden muutto remontoituun Teatteritaloon ja uuden tilan käyttöönotto.

Teatteri teki yhteistyötä Vaara-kollektiivin kanssa Ikäihmisten kulttuuripolku -hankkeen muodossa, Routa Companyn kanssa Anna Liisa -esityksessä ja KAO:n ja Casamba ry:n kanssa Teatteritalon laulut -esityksessä. Teatteri vieraili Oulun lasten teatterifestivaaleilla maaliskuussa esityksellä Kepparit, Runoviikolla heinäkuussa ja Tampereen Teatterikesässä elokuussa 2024 esityksellä Anna Liisa.

Teatteri käynnisti myynti- ja markkinointiuudistuksen osana kaupungin sopeuttamistoimia, uudisti verkkosivunsa ja kehitti sosiaalisen median markkinointiaan. Teatteri sai huomattavasti näkyvyyttä vuoden aikana valtakunnallisessa mediassa mm. Helsingin Sanomat, Suomen Kuvalehti ja Yle.

Nuorisopalvelut

Alueellinen nuorisotyö toteutui pääosin suunnitellusti ja nuorisopalvelut tarjosivat yhteisöllisyyden kokemuksia ja kohtaamisen mahdollisuuksia nuorisotiloilla, kerhotoiminnassa, tapahtumissa ja kouluilla tehtävässä nuorisotyössä. Alueellisessa nuorisotyössä nuorten kohtaamisia oli yhteensä 37 205. Tapahtumia järjestettiin 25, joissa kävijöitä yhteensä 2296. Koulunuorisotyö vakiinutettiin osaksi nuorisopalvelujen rakenteita vuoden 2024 alusta alkaen. Otanmäen ja Vuolijoen alueen nuorisotoiminta siirrettiin kaupungin omaksi toiminnaksi vuoden 2024 alusta alkaen.

Ohjaamossa on vuoden aikana ollut yhteensä 2091 käyntiä. Etsivässä nuorisotyössä asiakkuuksia on ollut 218 (ml. kertaluontoiset kontaktit). Starttipajan valmennuksessa oli 22 nuorta. Ohjaamotoiminnan kehittämiseksi nuorisopalvelujen ja työllisyyspalveluiden yhteistyötä on tiivistetty ja palvelutarpeita kartoitettu.

Nuorisopalveluiden graafinen ilme on uudistettu ja työtä on tehty näkyväksi sosiaalisen median avulla.

Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Raportointivastuussa sivistysjohtaja

Elinvoima ja osaaminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2024	Toteutunut 2024	Tila
Kainuun musiikkiopiston valtionosuustuntimäärä toteutuu.	Toteutuneet valtionosuustunnit.	Toteutunut tuntimäärä vähintään 24 034 tuntia.	Valtionosuustunteja toteutui 24 043 opetustuntia vuonna 2024.	Toteutuu
Kajaanin kaupunginteatterin valtionosuusrahoitus toteutuu, yhteistyötä verkostoissa jatketaan ja yleisömäärät kasvavat.	Yleisön lukumäärä, verkostotoimijoiden lukumäärä.	Yleisömäärä kasvaa 20 %, verkostotoimijoiden määrä kasvaa.	Valtionosuuksien leikkaus säilyi maltillisena. Verkostojen määrä kasvoi. Katsojamäärä kasvoi 9 % prosentilla.	Toteutuu osittain
Kaukametsän opiston valtionosuustuntimäärä toteutuu.	Toteutuneet valtionosuustunnit.	Tunnit toteutuneet vuodelle 2024 myönnetyn VOS-tuntimäärän mukaisesti (9 777 tuntia avointa opetusta ja 1 448 tuntia luku- ja kirjoitustaidottomien opetusta).	Valtionosuustunteja toteutui 9 778 opetustuntia avoimessa kansalaisopisto-opetuksessa ja 1 448 opetustuntia luku- ja kirjoitustaidottomien maahanmuuttajien opetuksessa vuonna 2024.	Toteutuu
Kainuun Museon kävijämäärä säilyy hyvällä tasolla.	Kävijämäärä	8000 kävijää	10852 kävijää	Toteutuu
Taidemuseon kävijämäärä pysyy ennallaan / kasvaa	Vuosittainen kävijämäärä	Kävijämäärä 10 000	9505 kävijää	Toteutuu osittain
Yhdenvertaisuuden ja moninaisuuden kehittäminen taidemuseon palveluissa	Uusien palvelujen ja kehittämistyökalujen toteutuminen	Saavutettavuussuunnitelman päivittäminen (2024-2026) toteutuu	Luotiin saavutettavuussuunnitelman uudet toimenpiteet 2024-2026 ja kehitettiin osallisuuden toimintamalli yhteistyössä Kainuun Museon kanssa	Toteutuu
Kaukametsän kulttuuritapahtumat toteutuvat suunnitellusti ja kävijämäärä kasvaa.	Eri tapahtumien kävijämäärät	Yleisötapahtumien kävijämäärätavoite 60 000	Kävijämäärä yleisötapahtumissa vuonna 2024 oli 43 244. Vuonna 2023 yleisötapahtumien kävijämäärä oli 36 584, joten kävijämäärä kasvoi. Tavoite 60 000 oli asetettu vuoden 2022 mukaan, jolloin mukaan oli laskettu tiloissa toteutettujen koronarokotusten kävijät.	Toteutuu osittain
Kaupunginkirjaston kävijämäärä pysyy ennallaan / kasvaa	Kävijämäärä	220 000 fyysistä käyntiä	238 348 fyysistä käyntiä	Toteutuu
Kaupunginkirjaston lainaus pysyy ennallaan / kasvaa	Kokonaislainaus	520 000 lainausta	525 879 fyysistä lainaa	Toteutuu
Nuorisopalveluiden kävijämäärä pysyy hyvällä tasolla.	Nuorisopalveluiden toimintaan	Alueellisen nuorisotyön kävijämäärätavoite 35 000	37 205 toimintaan osallistunutta kävijää.	Toteutuu

	osallistuvien nuoren määrä.			
Perusopetuksen avoinna oleviin tehtäviin valitaan kelpoisia henkilöitä.	Valittujen henkilöiden kelpoisuus.	Jokaiseen työpaikkaan on kelpoisia, sopivia hakijoita siten, että avoimet tehtävät voidaan täyttää kelpoisilla hakijoilla.	Jokaiseen avoinna olleeseen tehtävään ei ollut kelpoisia hakijoita. Kelpoisten erityisopettajien ja matemaattisten aineiden opettajien rekrytointi oli erityisen haastavaa. Laaja-alaisen erityisopettajan tehtäviin valituista 71 % oli kelpoisia ja erityisluokanopettajan tehtäviin valituista 68 % oli kelpoisia.	Toteutuu osittain
Perusopetuksen opetusryhmäkoot pysyvät opetuksen laadun kannalta tarkoituksenmukaisina.	Opetusryhmäkoko (koulujen keskiarvo).	Keskimääräisiä opetusryhmäkokoja tarkastellaan tapauskohtaisesti. Maltillinen ryhmäkokojen kasvu sallitaan sellaisissa tilanteissa, joissa lähtötaso on selkeästi pienempi.	Opetusryhmien keskiarvokoot ovat hieman kasvaneet sopeuttamistoimia toteutettaessa. Nykyiset keskiarvot ovat 18,4 alakoulussa ja 18,9 yläkoulussa.	Toteutuu
Perusopetuksen tuntikehys pysyy opetuksen laadun kannalta riittävänä.	Opetustunnit/ryhmä	Opetustuntien määrä / ryhmä säilyy vähintään vuoden 2023 tasolla eikä vähene. Jakotuntien määrää tarkastellaan tapauskohtaisesti.	Tuntikehysten laskentaperiaate on pysynyt ennallaan.	Toteutuu
Varhaiskasvatus: Avointen työpaikkojen täyttäminen kelpoisilla hakijoilla.	Kelpoisten hakijoiden määrä haettavana olevaa tehtävää kohden.	Jokaiseen työpaikkaan on kelpoisia, sopivia hakijoita siten, että avoimet tehtävät voidaan täyttää kelpoisilla hakijoilla.	Varhaiskasvatuksen erityisavustajat: hakijoista kelpoisia 82,1 %, valituista kelpoisia 100 % Varhaiskasvatuksen lastenhoitajat: hakijoista kelpoisia 67,5 %, valituista kelpoisia 92,2 % Varhaiskasvatuksen opettajat: hakijoista kelpoisia 25 %, valituista kelpoisia 31 % Varhaiskasvatuksen erityisopettajat: hakijoista kelpoisia 36,4 %, valituista kelpoisia 66,7 % Varhaiskasvatuksen sosionomit: hakijoista kelpoisia 28 %, valituista kelpoisia 45,5 % Päiväkodin apulaisjohtajat: hakijoista kelpoisia 83,3 %, valituista kelpoisia 100 %	Toteutuu osittain

			Kaikista hakijoista kelpoisia 53,7% ja kaikista valituista kelpoisia 72,6%	

Lapset ja nuoret

15-29 -vuotiaille nuorille annetaan oikea-aikaista tukea heidän asioidensa selvittämiseksi.	Ohjaamon, etsivän nuorisotyön ja Starttipajan toiminnassa olevien nuorten määrä.	200 etsivän nuorisotyön ja Starttipajan asiakasta.	240 asiakkuutta. (Starttipaja 22 hlö ja etsivä nuorisotyö 218 hlö)	Toteutuu
Kannustamme lapsia ja nuoria aktiiviseen kansalaisuuteen.	Nuorisovaltuuston aloitteiden, kannanottojen ja muun aktiivisuuden määrä.	10	12 aloitetta, kannanottoa, mielipidekirjoitusta tai tapahtumaa.	Toteutuu
Kaukametsän opisto kehittää lasten ja nuorten kurssitarjontaa.	Lapsille ja nuorille toteutuneet kurssit.	Lapsille ja nuorille toteutuu kursseja vähintään neljällä ainealueella.	Lasten ja nuorten kursseja toteutui vuonna 2024 liikunnan, musiikin ja kuvataiteen ainealueilla.	Toteutuu osittain
Kajaanin kaupunginteatteri tuottaa esityksiä ja työpajoja lapsille ja nuorille.	Toteutuneet Kajaanin kaupunginteatterin tuottamat esitykset ja työpajat lapsille ja nuorille.	Kiertue-esityksiä 80 kpl, syksyn 2024 pääesitys lasten- ja nuorten näytelmä.	Kiertue-esityksiä toteutui 100, syksyn pääteoksena oli lasten- ja nuortennäytelmä Veljeni leijonamieli. Lasten- ja nuorten työpajoja sekä muuta yleisötyötä toteutui noin 95 kertaa.	Toteutuu
Kainuun musiikkiopisto tarjoaa elämyksellisiä kulttuurikokemuksia erikäisille lapsille ja nuorille.	Toteutuneiden tapahtumien määrä ja yleisömäärä.	Yleisömäärä vähintään 6 000.	Tapahtumia järjestettiin yhteensä 86 kpl vuonna 2024, ja yleisöä tapahtumissa oli yhteensä 6 370 henkilöä.	Toteutuu
Lapsille ja nuorille suunnatun osallistamisen ja yleisötyön lisääminen Kainuun Museossa ja Kajaanin taidemuseossa	Järjestettyjen työpajojen, tapahtumien ja tilaisuuksien määrä ja osallistujamäärä	Kainuun Museo: Taidemuseo: 1300 lasta ja nuorta, 100 tapahtumaa	Kainuun Museo: noin 45 ohjelmallista tilaisuutta, lisäksi koulujen vierailut näyttelyissä Taidemuseo: 56 järjestettyä tilaisuutta ja niissä 829 lasta ja nuorta. Lisäksi omatoimisesti vierailleet ryhmät ja yksilöt.	Toteutuu
Kaukametsässä järjestetään kulttuuritapahtumia myös lapsille ja nuorille.	Toteutuneiden tapahtumien määrä ja osallistujamäärä	Vähintään 2 tapahtumaa lapsille/nuorille vuodessa Runoviikolla vähintään 3 ohjelmaa lapsille/nuorille Kävijämäärätavoite 1500 lasta/nuorta	Omana tuotantona järjestettiin kahdeksan tilaisuutta lapsille ja nuorille, kävijöitä 863. Ulkopuolisten järjestämänä oli neljä tilaisuutta lapsille ja nuorille, kävijöitä 1102. Runoviikolla oli neljä esitystä lapsille ja nuorille, kävijöitä 332. Yhteensä esityksiä lapsille ja nuorille oli vuoden aikana 15, joissa kävijöitä yhteensä 2297.	Toteutuu
Kaupunginkirjasto innostaa lapsia ja nuoria lukemaan	Lasten ja nuorten kirjallisuuden lainaus	Lasten ja nuorten kirjallisuuden lainauksen osuus kirjallainoista vähintään 50 %	Lasten ja nuorten kirjallisuuden lainauksen osuus kirjallainoista 51 %	Toteutuu
Perusopetus: Yhteisöllisen opiskeluhoitotoiminnan	Yhteisöllisten opiskeluhoitoryhmien kokoontumiskerrat.	Yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä kokoontuu kouluittain	Tavoite on toteutunut.	Toteutuu

lainmukainen toteuttaminen.		vähintään kaksi kertaa lukuvuodessa.		
Perusopetus: Koulua käymättömien oppilaiden (poissaoloja yli 300 tuntia lukukaudessa) määrän vähentäminen.	Poissaolojen seuranta.	Koulua käymättömien oppilaiden määrä vähenee.	Syyslukukauden 2024 osalta kahdella oppilaalla poissaoloja oli yli 300 tuntia.	Toteutuu osittain
Varhaiskasvatus: Asiakas saa varhaiskasvatuspaikan toivomaltaan alueelta.	Hakemuksen mukainen varhaiskasvatuspaikka / -alue.	Vähintään 85 % asiakkaista saa varhaiskasvatuspaikan toivomaltaan alueelta.	Huoltaja ilmoittaa varhaiskasvatushakemuksella kolme vaihtoehtoista yksikkötoivetta. Vuonna 2024 84,6% varhaiskasvatuspaikkapäätöksistä on voitu kohdentaa hakemusten ensisijaisiin toiveyksiköihin/ensisijaiselle alueelle.	Toteutuu

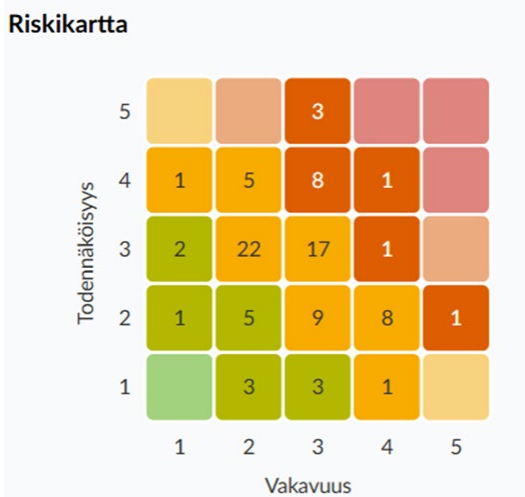
Kestävä kehitys

Kainuun musiikkiopisto hankkii OKKA-säätiön myöntämän oppilaitoksen kestävä kehityksen sertifikaatin.	Sertifikaatti myönnetty/ei myönnetty.	Sertifikaatti myönnetään.	Prosessi sertifikaatin hakemiseksi aloitettiin.	Toteutuu osittain
Kaukametsän opiston kestävä kehityksen Sitoumus2050.	Sitoumus2050 julkaistu.	Sitoumus julkaistaan.	Kaukametsän opiston Sitoumus2050 "Kaukametsän opiston kestävä elämäntavan koulutusten kehittäminen" julkaistiin.	Toteutuu
Runoviikon osalta aloitetaan STF (sustainable travel Finland) tai vastaava -sertifikaattiprosessi	Prosessi käynnistetty ja eri mahdollisuudet kartoitettu	Prosessi käynnissä	Prosessi on aloitettu selvittämällä erilaisia vaihtoehtoja.	Toteutuu
Perusopetus: Kierrättämistä laajennetaan.	Koulujen määrä, joissa on lajitteluastiat.	Kaikissa kouluissa lajitteluastiat.	Tavoite ei ole toteutunut. Ympäristötekniinen toimiala ei ole toimittanut asianmukaisia jäteastioita.	Ei toteudu
Varhaiskasvatus: Tavarahankintojen vähentäminen.	Päiväkotien yhteiseen käyttöön lainauslistalle ilmoitettujen tarvikkeiden lukumäärä.	Lainauslistalla vähintään 10 lainauskohdetta.	Lainauslistaa ei ole toteutettu.	Ei toteudu

Riskienhallinta

20 – 25	Kriittinen tai ei siedettävissä oleva riski. Tällainen riskitekijä vaatii yleensä välittömiä toimia.
10 – 16	Merkittävä tai nopeasti toimenpiteitä vaativa riski. Yleensä tämän kaltaiselle riskille on luotava suunnitelma, jolla sitä hallitaan, esimerkiksi sen pienentämisen osalta.
4 – 9	Huomioitava tai seurattava riski. Välittömät toimenpiteet eivät ole välttämättömiä, mutta riskiä ja sen kehittymistä on seurattava.
1 – 4	Ei riskiä tai hyvin matala riski. Ei vaadi välittömiä toimenpiteitä.

Sivistystoimialan kymmenen ensimmäistä merkittävintä riskiä

Kohde	Riskialue	Riski	RL ↓
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Perusopetus	2.2.1. Taloudelliset riskit	Oppilasmäärä, tilojen käyttöaste sekä henkilöstöresurssi eivät ole tasapainossa	16
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Perusopetus	2.3.1. Operatiiviset riskit	Sijaisia ei saada lyhyisiin sijaisuuksiin.	15
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Perusopetus	2.2.1. Taloudelliset riskit	Oppilaskohtaiset kulut nousevat.	15
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Varhaiskasvatus	2.2.1. Taloudelliset riskit	Asiamaksulain muutoksista johtuva asiakasmaksukertymän pieneneminen.	15
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Perusopetus	2.3.1. Operatiiviset riskit	Rekrytointiriski: Avoimiin tehtäviin ei saada rekrytoitua kelpoisia henkilöitä.	12
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Perusopetus	2.3.1. Operatiiviset riskit	Henkilöstön hyvinvointi laskee.	12
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Perusopetus	2.2.1. Taloudelliset riskit	Materiaali- ja käyttökustannusten noususta johtuen oppilaskohtainen rahoitus ei kata toimintamenoja.	12
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Kulttuuri- ja nuorisopalvelut	2.3.1. Operatiiviset riskit	Avainhenkilöriski. Suunnittelematommat poissaolot	12
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Varhaiskasvatus	2.3.1. Operatiiviset riskit	Rekrytointiriski: Kelpoisen varhaiskasvatuksen henkilöstön riittävyys	12
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Varhaiskasvatus	2.3.1. Operatiiviset riskit	Henkilöstön työhyvinvoinnin heikkeneminen	12

Sisäinen valvonta

Valvonnan kohde	Toimenpiteet	Toteutunut 2024
Sopimushallinta	Sopimusten vieminen CaseM:ään sovittujen vastuiden mukaisesti.	Keskeisimmät sopimukset tallennetaan CaseM-ohjelmaan. Sivistystoimialalla on kuitenkin merkittävä määrä pienempiä, esimerkiksi kulttuuritapahtumiin tai näyttelyihin liittyviä sopimuksia, joiden tarkoituksenmukaisin säilytyspaikka ei ole CaseM, vaan tulosityksikön oma säilytyspaikka. Tulosityksiköt ovat konsultoineet kaupungin asiahallinnan asiantuntijoita asianmukaisen säilytystavan varmistamiseksi.
Sopimushallinta	CaseM:ssä olevien sopimusten vastuuhenkilöiden oikeellisuuden tarkistaminen työyksikön esihenkilöiden toimesta.	Työyksiköiden esihenkilöiden tehtävänä on varmistaa vastuuhenkilöiden oikeellisuus. Erityisesti henkilöstön vaihdostilanteissa vastuuhenkilöiden päivittäminen on tärkeää. Ohjeet on sisäistetty ja vastuuhenkilöiden päivittäminen on toteutettu ohjeistuksen mukaisesti. Vastuuhenkilöiden vaihtuessa päivittämisessä voi olla viivettä ja asia on syytä ottaa esille uusien vastuuhenkilöiden perehdyttämisessä.
Tietohallinto ja tietoturva	Työyksiköiden esihenkilöitten tehtävänä on laite- ja käyttöoikeuksien hallinta: palvelussuhteen päättyessä tai työtehtävien muuttuessa on päätettävä tai tehtävä tarvittavat muutokset laite- ja käyttöoikeuksiin. Käyttöoikeuksien ajantasaisuus tarkistetaan kaksi kertaa vuodessa.	Kaupungin intrassa on hyvät ohjeet käyttöoikeuksien ja laitteiden hakemisesta ja päättämisestä palvelussuhteen muutostilanteissa. Käyttöoikeuksien ja laitteiden hallinnan seurantaa vaikeuttaa se, että lähijohtajilla ei ole käytössään tarkistuksen tekemistä varten listausta siitä, millaisia käyttöoikeuksia kenelläkin on.
Talousraportointi	Tilivelvollisten esihenkilöiden tulee seurata kuukausittain vastuualueensa kulujen ja tuottojen kehittymistä talousarvioon nähden ja varmistaa, että kirjaukset ovat loogisia ja puuttua mahdollisiin poikkeamiin ja tehdä korjaustoimet. Esihenkilöt raportoivat yksikkönsä toiminnan ja talouden toteumasta sivistystoimialan johtoryhmässä vähintään kaksi kertaa vuodessa. Controller raportoi koko toimialan talouden toteumasta johtoryhmän kokouksissa. Sivistystoimialan talouden toteutumista raportoidaan sivistyslautakunnan kokouksissa.	Sivistystoimialan toteumasta on raportoitu johtoryhmässä ja sivistyslautakunnassa. Tulosityksiköiden päälliköiden raportoinnin osalta otettiin tavoitteeksi, että raportointi tehdään osavuosikatsauksen ja tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä.

Sivistystoimiala	TP 2023	TP 2024
Sivistystoimialan hallinto	1	1
Varhaiskasvatus	374	384,6
Perusopetus	451	460,4
Nuorisopalvelut	24,4	23,3
Kirjasto, Kainuun museo, Taidemuseo ja Teatteri	95,9	92,7
Kaukametsä (Kaukametsä opisto, Musiikkiopisto, Kulttuuri ja kongressipalvelut)	80,2	71
Yhteensä (Henkilöstö, htv2)	1026,4	1033,0

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta siirtyi 1.8.2024 alkaen varhaiskasvatuksesta perusopetukselle.

Talouden toteuma

Sivistystoimiala yhteensä

	Alkuperäinen TA 2024	TA- muutokset	Muutettu TA 2024	2024	Poikkeama	Poikkeama%
2914 Sivistystoimiala						
Myyntitulot	843 638	22 500	866 138	1 272 524	406 386	46,92%
Maksutulot	1 695 725	83 250	1 778 975	1 794 852	15 877	0,89%
Tuet ja avustukset	1 498 843	-50 000	1 448 843	1 775 389	326 546	22,54%
Muut toimintatulot	241 310	5 000	246 310	285 582	39 272	15,94%
Toimintatulot	4 279 516	60 750	4 340 266	5 128 348	788 082	18,16%
Henkilöstömenot	-50 803 770	-700 049	-51 503 819	-51 546 225	-42 406	0,08%
Palvelujen ostot	-17 533 137	-168 800	-17 701 937	-17 648 632	53 305	-0,30%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 982 369	19 600	-1 962 769	-1 768 881	193 888	-9,88%
Avustukset	-1 988 500	0	-1 988 500	-1 739 199	249 301	-12,54%
Muut toimintamenot	-12 384 533	-234 100	-12 618 633	-12 758 666	-140 033	1,11%
Toimintamenot	-84 692 309	-1 083 349	-85 775 658	-85 461 603	314 055	-0,37%
Toimintakate	-80 412 793	-1 022 599	-81 435 392	-80 333 255	1 102 137	-1,35%
Poistot ja arvonalentumiset	-863 374	0	-863 374	-868 791	-5 417	0,63%
Muut laskennalliset kustannukset		0		-3 134 775	-3 134 775	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-81 276 167	-1 022 599	-82 298 766	-84 336 820	-2 038 054	2,48%

Sivistystoimialan hallinto

	Alkuperäinen TA 2024	TA- muutokset	Muutettu TA 2024	2024	Poikkeama	Poikkeama%
291400 Sivistystoimialan hallinto						
Tuet ja avustukset	540	0	540	975	435	80,62%
Toimintatulot	540	0	540	975	435	80,62%
Henkilöstömenot	-142 638	0	-142 638	-136 811	5 827	-4,09%
Palvelujen ostot	-398 163	-24 000	-422 163	-409 863	12 300	-2,91%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 200	0	-2 200	-1 089	1 111	-50,51%
Muut toimintamenot	-37 936	0	-37 936	-19 939	17 997	-47,44%
Toimintamenot	-580 937	-24 000	-604 937	-567 701	37 236	-6,16%
Toimintakate	-580 397	-24 000	-604 397	-566 726	37 671	-6,23%
Muut laskennalliset kustannukset		0		502 419	502 419	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-580 397	-24 000	-604 397	-64 307	540 090	-89,36%

Varhaiskasvatus

	Alkuperäinen TA 2024	TA- muutokset	Muutettu TA 2024	2024	Poikkeama	Poikkeama%
29141 Varhaiskasvatus						
Myyntitulot	62 794	0	62 794	151 610	88 817	141,44%
Maksutulot	615 600	22 000	637 600	720 252	82 652	12,96%
Tuet ja avustukset	308 559	0	308 559	358 653	50 094	16,23%
Muut toimintatulot	2 300	0	2 300	22 318	20 018	870,35%
Toimintatulot	989 253	22 000	1 011 253	1 252 833	241 580	23,89%
Henkilöstömenot	-15 714 145	-250 000	-15 964 145	-16 193 261	-229 116	1,44%
Palvelujen ostot	-8 566 985	-39 000	-8 605 985	-8 418 121	187 864	-2,18%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-368 800	0	-368 800	-259 571	109 229	-29,62%
Avustukset	-1 185 000	0	-1 185 000	-954 418	230 582	-19,46%
Muut toimintamenot	-2 768 447	0	-2 768 447	-2 799 989	-31 542	1,14%
Toimintamenot	-28 603 377	-289 000	-28 892 377	-28 625 361	267 016	-0,92%
Toimintakate	-27 614 124	-267 000	-27 881 124	-27 372 528	508 596	-1,82%
Poistot ja arvonalentumiset	-122 317	0	-122 317	-150 146	-27 829	22,75%
Muut laskennalliset kustannukset		0		-1 151 478	-1 151 478	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-27 736 441	-267 000	-28 003 441	-28 674 152	-670 711	2,40%

Perusopetus

	Alkuperäinen TA 2024	TA- muutokset	Muutettu TA 2024	2024	Poikkeama	Poikkeama%
29142 Perusopetus						
Myyntitulot	652 344	20 000	672 344	961 163	288 819	42,96%
Maksutulot	100 035	15 600	115 635	216 927	101 292	87,60%
Tuet ja avustukset	540 503	0	540 503	782 555	242 052	44,78%
Muut toimintatulot	62 310	0	62 310	74 770	12 460	20,00%
Toimintatulot	1 355 192	35 600	1 390 792	2 035 415	644 623	46,35%
Henkilöstömenot	-26 501 899	-472 499	-26 974 398	-26 849 820	124 578	-0,46%
Palvelujen ostot	-7 105 527	-100 000	-7 205 527	-7 407 113	-201 586	2,80%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-997 327	23 750	-973 577	-959 017	14 560	-1,50%
Avustukset	-595 000	0	-595 000	-600 098	-5 098	0,86%
Muut toimintamenot	-6 737 347	-234 100	-6 971 447	-7 059 158	-87 711	1,26%
Toimintamenot	-41 937 100	-782 849	-42 719 950	-42 875 206	-155 256	0,36%
Toimintakate	-40 581 908	-747 249	-41 329 158	-40 839 790	489 367	-1,18%
Poistot ja arvonalentumiset	-349 108	0	-349 108	-412 227	-63 119	18,08%
Muut laskennalliset kustannukset		0		-1 897 766	-1 897 766	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-40 931 016	-747 249	-41 678 266	-43 149 783	-1 471 517	3,53%

Kulttuuri- ja nuorisopalvelut

	Alkuperäinen TA 2024	TA- muutokset	Muutettu TA 2024	2024	Poikkeama	Poikkeama%
29143 Kulttuuri- ja nuorisopalvelut						
Myyntitulot	128 500	2 500	131 000	159 750	28 750	21,95%
Maksutulot	980 090	45 650	1 025 740	857 674	-168 066	-16,38%
Tuet ja avustukset	649 241	-50 000	599 241	633 206	33 965	5,67%
Muut toimintatulot	176 700	5 000	181 700	188 493	6 793	3,74%
Toimintatulot	1 934 531	3 150	1 937 681	1 839 124	-98 557	-5,09%
Henkilöstömenot	-8 445 088	22 450	-8 422 638	-8 366 333	56 305	-0,67%
Palvelujen ostot	-1 462 462	-5 800	-1 468 262	-1 413 535	54 727	-3,73%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-614 042	-4 150	-618 192	-549 204	68 988	-11,16%
Avustukset	-208 500	0	-208 500	-184 683	23 817	-11,42%
Muut toimintamenot	-2 840 803	0	-2 840 803	-2 879 580	-38 777	1,37%
Toimintamenot	-13 570 895	12 500	-13 558 395	-13 393 335	165 060	-1,22%
Toimintakate	-11 636 364	15 650	-11 620 714	-11 554 211	66 503	-0,57%
Poistot ja arvonalentumiset	-391 949	0	-391 949	-306 418	85 531	-21,82%
Muut laskennalliset kustannukset		0		-587 950	-587 950	
Tehtävän kokonaiskustannukset	-12 028 313	15 650	-12 012 663	-12 448 579	-435 917	3,63%